

ЗАРЯ Світлана Валеріївна,
кандидат мистецтвознавства, доцент,
завідувач кафедри естрадного співу
Київської муніципальної академії
естрадного та циркового мистецтва
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-8047-7068>
e-mail: s.zarya@kmaesm.edu.ua

ЕСТРАДНЕ ВОКАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО В ПРОЄКТІ КМАЕЦМ «ЗІРКОВИЙ МАНІФЕСТ»

В світі, де технологічні процеси намагаються витіснити живе спілкування, вокальне мистецтво намагається зберегти свою унікальність та неповторність. Спів завжди був та залишається найдавнішою формою людської творчості, яка передає історичну пам'ять, об'єднує покоління та формує нашу національну ідентичність. Естрадний вокал – це форма художньої виразності та інструмент комунікації. У сучасному культурному просторі України естрадний спів відіграє надзвичайно важливу роль, як один з найпопулярніших напрямів вокального мистецтва.

Період XXI століття стає для естрадного вокального мистецтва часом змін. У контексті динамічних соціокультурних трансформацій, які відбуваються нині, а також цифровізація, використання інноваційних технологій, естрадне вокальне мистецтво почало стрімко змінюватися та розвиватися. На відміну від академічного співу, що переважно зосереджений на класичних творах та вокальній техніці, естрадний вокал вимагає від виконавця значно ширшого спектру навичок та вмінь. Естрадний вокаліст повинен володіти здатністю вільно інтерпретувати твори різних музичних жанрів. Це вимагає глибокого розуміння стилевих особливостей кожного жанру та вміння адаптувати свій голос і манеру виконання. Естрадний спів невіддільний від сценічної майстерності. Вокаліст має бути не лише технічно досконалим, а й володіти артистизмом, мати харизму, вміти взаємодіяти з аудиторією, створювати образ та передавати емоції. Це передбачає роботу над мімікою, жестами, пластикою, дикцією та вмінням «тримати» весь час увагу

глядача. Саме з огляду на ці комплексні вимоги до сучасного естрадного артиста-вокаліста, Київська муніципальна академія естрадного та циркового мистецтв (КМАЕЦМ) розробляє свої освітні програми та підходи до навчання.

Київська муніципальна академія естрадного та циркового мистецтв, як провідний навчальний заклад у галузі сучасної музичної, сценічної та циркової освіти, відіграє ключову роль у підготовці висококваліфікованих артистів, зокрема вокалістів.

Київська муніципальна академія естрадного та циркового мистецтв

У КМАЕЦМ, навчання естрадному вокалу інтегрується з елементами сценічного мистецтва, що надає унікального виміру. Вокалісти Академії не лише розвивають свій голос та артистизм, а й опановують основи сценічного руху, акторської майстерності, що дозволяє їм виступати у складних мультижанрових постановках, де вокал може поєднуватися з танцем, жонгливанням чи навіть ілюзією. Освітні програми Академії розроблені таким чином, щоб випускники були готовими до вимог сучасної шоу-індустрії, де універсальність та багатогранність артиста є ключовими для успіху. «Це унікальний навчальний заклад – єдиний в Європі, який охоплює практично всі напрямки підготовки артистів розважальних жанрів естради та здійснює підготовку артистів цирку і шоу програм. «Практично в усіх столичних закладах мистецтва (муніципальних, національних, приватних) можна знайти колишніх і сьгоднішніх студентів Київської муніципальної

академія естрадного та циркового мистецтв, оскільки заклад готує високопрофесійних спеціалістів у широкому діапазоні мистецтв – від співаків і танцюристів до циркових артистів, акторів і режисерів. Випускники Академії стали зірками вітчизняної і зарубіжної сцени, сформували еліту українського та світового цирку» [1].

Серед випускників є такі провідні артисти як: Макс Барських, Ольга Цибульська, Віталій Козловський, Наталія Могилевська, Микола Мозговий, Камалія, Тетяна Самая, Світлана Тарабарова, Аліна Паш, Альона Омаргалієва, Анастасія Балог, Олександр Круглий (LESAN), Люся Кава, Василь Демчук (DEMCHUK), Марія Довгаюк (Domiу), Анастасія Завадська (KRYLATA). Та є зірки, які навчаються зараз, як: Ярослав Карпук (YAKTAK), Остап Староста (OSTY) та інші.

У 2019 році ректором Київської муніципальної академії естрадного та циркового мистецтв був обраний професор, доктор культурології – Яковлев Олександр Вікторович.

Яковлев Олександр Вікторович – ректор Київської муніципальної академії естрадного та циркового мистецтв, доктор культурології, професор, професор кафедри гуманітарних дисциплін

Яковлев Олександр Вікторович – з 2004 року починає працювати в Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв, спочатку викладачем, згодом доцентом кафедри теорії, історії культури і музикознавства, професором кафедр естрадного виконавства та мистецтвознавчої експертизи. По сумісництву працював професором кафедри «Теорії та історії

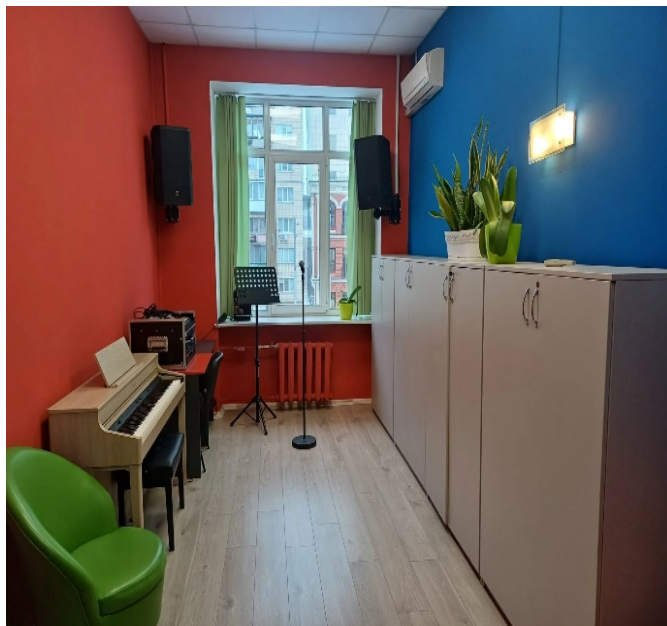
культури» в Національній музичній академії України імені П.І. Чайковського. За цей час написав та видав понад 90 наукових публікацій, автор та співавтор 5-ти монографій та 1 підручника «Соціокультурне проектування в мистецтві: теорія та практика». Член двох спеціалізованих вчених рад в Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв та Національній музичній академії України імені П.І. Чайковського. Керував аспірантськими роботами, брав участь як опонент у захисті більш ніж 20-ти кандидатських та докторських дисертацій. Головний редактор журналу «АРТ-платФОРМА» (КМАЕЦМ). З 2019 року займає посаду ректора Київської муніципальної академії естрадного та циркового мистецтв.

Олександр Вікторович Яковлев є ключовою фігурою у становленні та розвитку цього унікального навчального закладу. Його керівництво відзначилося низкою значних досягнень, що зумовили розквіт Академії та перетворення її на один з провідних мистецьких та унікальних вузів України! Під керівництвом Олександра Вікторовича – Академія активно впроваджує новітні освітні програми, які відповідають сучасним вимогам шоу-індустрії, стратегічним баченням розвитку мистецької освіти та невтомним прагненням створити всі умови для розкриття талантів молодих артистів.

З моменту призначення Олександра Вікторовича ректором, КМАЕЦМ отримала чітку стратегію розвитку, сфокусовану на підготовці артистів широкого профілю, здатних до інтеграції в різні сфери сучасної музичної, сценічної та циркової діяльності. Він усвідомив потребу в переосмисленні традиційних підходів до мистецької освіти, орієнтуючись на реалії та виклики індустрії розваг.

Одним з перших і найважливіших кроків під його керівництвом стало системне оновлення та модернізація матеріально-технічної бази Академії.

Це оновлення сучасних навчальних аудиторій, репетиційних залів, обладнань студії звукозапису, сценічних майданчиків, що відповідають професійним стандартам.

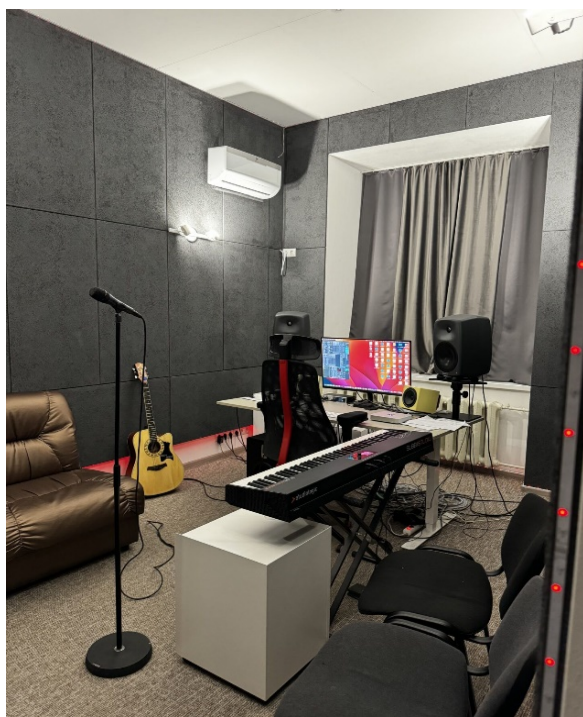
Сучасна аудиторія для занять з вокалу

Для вокалістів це означає доступ до високоякісного звукового обладнання, професійних мікрофонів, що є невід'ємною частиною їхньої підготовки і вони є в кожному вокальному класі Академії.

Яковлев Олександр Вікторович приділяє величезну увагу формуванню професійного та креативного викладацького складу. Він активно залучає до роботи в Академії не лише досвідчених викладачів, а й практикуючих артистів, відомих музикантів, режисерів, хореографів, акторів, які мають актуальний досвід роботи в шоу-бізнесі. Він не тільки створює платформи для освітнього процесу а й для найголовнішого для кожного артиста, навіть починаючого, він створює простір для практичної реалізації молодих талантів. Як наприклад, випускні шоу.

Академія, завжди проводила випускні шоу, за участю студентів. Це масштабне та грандіозне дійство, яке чекають викладачі, студенти і прихильники Академії. Кожного року це

неймовірно яскраве дійство відбувалося на різних концертних майданчиках. «2021 рік став знаковим у контексті культурно-мистецької роботи, оскільки вдалося реалізувати випускний музично-цирковий арт-проект «КОЛО», прем'єра якого відбулася на базі ДП «Львівського державного цирку» (червень 2021 р.). Згодом Академія отримала запрошення продемонструвати шоу на міжнародному рівні – на базі Столичного цирку міста Будапешт (Угорщина) у рамках Міжнародного циркового фестивалю «SYNERGY» (жовтень 2021 р.)» [1].

Студія звукозапису КМАЕЦМ

Режисером-постановником цих шоу стала – Ірина Герман, випускниця Академії, яка вже близько 20 років працює в Монте-Карло постановником багатьох світових шоу-програм (доречи

наші студенти також були в Монте-Карло після першого «Маніфесту»).

Підготовку до всіх шоу Академії не можна уявити без студії звукозапису КМАЕЦМ, Олександр Яковлев зробив усі умови для якісного музичного саунду. На студії працює викладач кафедри естрадного співу – Дмитро Баннов, який своїм терпінням та професіоналізмом допомагає шоу зазвучати якісно та фірмово.

У червні 2024 року, відбулося грандіозне випускне шоу в Київському культурному кластері «Краків». Словами «*Допоки серце б'ється*» *Моя країна б'ється!*» – саме цими словам «закривалося» випускне шоу «Маніфест». «Ця фраза викарбувана на серці кожного українця радістю і горем, сміхом і сльозами, адже сьогодніна вчить нас цінувати те, що ми маємо і з усіх сил жити далі...» [2].

Це шоу проходило два дні підряд з повним аншлагом. Масштабне дійство, з залученням більше сотні студентів, вразили глядачів своєю професійністю, креативом, неперевершеним музичним оформленням вокальних творів, яскравими костюмами, феєричними танцями та потужними цирковими номерами.

Глядач чекав продовження шоу цілий рік. І у червні 2025 року, стартував новий проект унікального естрадно-циркового шоу – «*Зірковий Маніфест*», який відбувся на головній сцені України – в палаці мистецтв «Україна», 15 червня.

У сучасному мистецькому просторі спостерігається яскраво виражена тенденція до інтеграції різних видів мистецтв. Цей синтез мистецтв не є новою концепцією, однак він набуває особливого значення в контексті естрадно-циркового жанру, де видовищність та багатогранність є ключовими елементами.

Проект «*Зірковий Маніфест*», реалізований Київською муніципальною академією естрадного та циркового мистецтв – є переконливим прикладом успішності цієї ідеї. Він демонструє, як вокальне мистецтво, віртуозна хореографія та захоплюючі та неймовірно складні циркові номери можуть об'єднатися в єдине, гармонійне та незабутнє сценічне дійство, створюючи унікальний мистецький проект. Це шоу стало не лише демонстрацією таланту студентів та викладачів КМАЕЦМ, а й

унікальністю закладу та маніфестом інноваційного підходу до сучасної музичної, сценічної та циркової освіти та творчості.

У контексті естрадно-циркового шоу «Зірковий Маніфест» означає, що вокал, танець та цирковий трюк не існують окремо, а є взаємозалежними компонентами єдиної концепції. Усі елементи шоу – музика, вокал, рух, трюк, світло, костюми – підпорядковуються єдиній художній ідеї та емоційному посилю. Це дозволяє створити цілісне враження всього шоу.

«Зірковий Маніфест» 2025 р.

Вокал може задавати емоційний тон для кожного циркового номеру, хореографія може візуалізувати та зробити акцент на мелодію, а цирковий трюк – стати кульмінацією всієї музичної фрази. Кожен елемент має доповнювати та збагачувати інший, а не конкурувати з ним.

Синтез різних мистецтв дозволяє глибше занурити глядача в атмосферу вистави, викликати певні емоції, ніж це було б можливо за допомогою одного виду мистецтва. Поєднання вокалу з динамічними цирковими трюками та

експресивною хореографією значно розширює виразні можливості артиста дозволяючи йому вийти за меж традиційних рамок.

Синтез вокального мистецтва з цирковим може перетворити звичайний трюк на цілу історію, додаючи йому глибокого емоційного забарвлення. Також, голос може служити ритмічною основою для рухів циркових артистів, створюючи ідеальний синхрон між музикою та дією.

Хореографія у *«Зірковому Маніфесті»* відіграє роль не просто фону, а активного елемента, всього шоу, що поєднує кожен номер програми. Рухи танцюристів передають емоції та динаміку вокальної партії. Оригінальна хореографія, адаптована під кожного виконавця, підкреслює його унікальний стиль та талант. У шоу були представлені номери, де вокалісти не тільки співали, а й виконували елементи у складних хореографічних композиціях. Це вимагало від студентів КМАЕЦМ універсальної підготовки, яку вони отримали в Академії.

Головним режисером-постановником стала – Ірина Герман, хореографом був – Олексій Пастухов, музичним продюсером – Дмитро Баннов. Це надзвичайно високий рівень професіоналізму, і головне креативу.

Олександр Вікторович Яковлев переконаний, що справжній артист формується лише на сцені, через постійну взаємодію з публікою та колективом. Він активно ініціює та підтримує великі сценічні проекти, надаючи студентам можливість виступати на провідних майданчиках, таких як Національний палац «Україна». Це не просто концерти, а повноцінні професійні шоу, де студенти працюють з професійними режисерами, звукорежисерами, світлотехніками, отримуючи безцінний досвід. А до цього вони отримують колосальний досвід на репетиціях у викладачів Академії, які створюють це грандіозне дійство. Ця практика дозволяє вокалістам адаптуватися до реалій професійної сцени, долати психологічні бар'єри, витримувати фізичне та емоційне навантаження та набувати впевненості у своїх силах.

У випускному шоу *«Зірковий Маніфест»* студенти демонструють свої таланти. Це шоу є своєрідним «випускним іспитом» як для вокалістів, так і всіх здобувачів академії, де

вони можуть продемонструвати весь спектр своїх навичок, артистизм, вміння триматися на сцені та взаємодіяти з іншими артистами. Відбувається така собі – творча колаборація. Шоу передбачає співпрацю вокалістів з представниками інших напрямків академії – як з цирковими артистами, хореографами, акторами, що сприяє розвитку міждисциплінарних навичок та розширює кругозір студентів. Участь у таких проєктах відкриває двері для подальшої кар'єри в шоу-бізнесі, на телебаченні, у театрі або цирку.

Всі харизматичні та талановиті, серед яких вокалісти, актори, хореографи та циркові артисти. Майже кожний концертний номер супроводжувався вокальним оформленням.

Концерт розпочався піснею «Teresa&Maria» (авторами пісні є Alyona alyona (Альона Савраненко), Jerry Neil (Яна Шемаєва), Антон Чілібі та Іван Клименко). Цей номер був масштабний, пісню виконували чотири вокалістки, студентки четвертого курсу освітнього ступеня Бакалавр – Валерія Буковська, Олександра Бардаченко, Анастасія Паламарь та Тереса Паредес. Вокальним керівником була автор цієї статті (Світлана Заря). Також в номері задіяні хореографи, пантоміма та цирковий номер в кільці.

Чуттєвий номер вийшов у виконанні випускників ОС Бакалавр – Владислава Пронькіна та Євгенії Брюшковської на пісню «Тукутом» (автор Владислав Пронькін). В номері були задіяні актори та пара на ремнях в повітрі. Коли дивишся такі номери, захоплює дух. Вокальним керівником цього номеру була – Аліна Попова, викладач кафедри естрадного співу.

В цьому номері брали участь разом з вокалістом актори та хореографи. Номер вийшов веселий та креативний. І доречі Віктор Цепак знімав свій кліп на цю пісню в нашій Академії. Олександр Вікторович завжди підтримує своїх студентів.

Наші студенти часто пишуть свої власні авторські пісні, як наприклад пісня, яка звучала на шоу має назву «Тю-тю», гумористична пісня, про кохання. Автор цієї пісні – Віктор Цепак (під псевдонімом Тсерак).

Концепція «*Зіркового Маніфесту*», передбачала інтеграцію різних жанрів та номерів, де вокальні виступи відбувалися як сольні, дуетні, а також ансамблем. В одному з

номерів шоу, виступали 25 вокалістів, які співали на сцені славнозвісну пісню Lady Gaga – «Abracadabra», цей номер вразив всіх глядачів, стильна та дуже популярна пісня, (вокал, під керівництвом Євгенії Пахомової – доцента кафедри естрадного співу, яка зробила багато номерів для шоу) креативні вокалісти, неймовірна хореографічна постановка Олексія Пастухова – вразила глядачів.

Олександр Яковлев, Світлана Заря та Віктор Цепак

Шоу «Зірковий Маніфест» складався з 22 номери, зірковим гостем шоу, став випускник Академії, заслужений

артист України – Віталій Козловський, який представив свою пісню-хіт «Пінаколада», це був феєричний номер зі студентами Академії, масовий та дуже ефектний. Хореографія, яскраві червоні костюми, актори, в ролі фанатів на краях сцени, дівчина в кільці в повітрі, все яскраво та феєрично.

Завершився проєкт піснюю «Моя Україна», з репертуару Насті Каменських, яку виконувала Тереса Паредес, випускниця 4 курсу ОС Бакалавр. На фінальній пісні вийшли всі учасники шоу, 201 здобувач Академії – це було грандіозне масове дійство та найпотужніший номер та фінал шоу. Овації, зал встав та аплодував стоячи, на сцену вийшов ректор Академії – Олександр Вікторович Яковлев, разом з командою, яка допомагала у створенні шоу. Так, шоу відбулося на найвищому рівні, як завжди!

Проєкт *«Зірковий Маніфест»* є яскравим підтвердженням високого рівня підготовки студентів Київської муніципальної академії естрадного та циркового мистецтва, зокрема в аспекті всіх жанрів мистецтва. Участь студентів у такому масштабному шоу не лише надає їм безцінний сценічний досвід, а й є свідченням ефективності освітніх програм, спрямованих на практичну орієнтацію та професійне становлення майбутніх артистів.

«Зірковий Маніфест». Фінальна сцена

Особлива подяка та визнання заслуг належить ректору КМАЕЦМ, професору Яковлеву Олександрові Вікторовичу. Його стратегічне та креативне бачення, сучасний підхід та підтримка студентів, особливо в такий важкий час, стали основою розквіту Академії. Під його керівництвом КМАЕЦМ не лише готує висококваліфікованих артистів, здатних до роботи в різноманітних естрадних жанрах, а й активно формує культурний простір сучасної України, пропонуючи публіці яскраві та незабутні мистецькі проекти, такі як «Зірковий Маніфест». Цей проект є не просто шоу, а маніфестом таланту, професіоналізму та нескінченних можливостей вокального мистецтва, що розквітає завдяки підтримці та розвитку з боку керівництва Академії, яка готує зірок нового покоління естрадної сцени.

Таким чином, продовження традицій КМАЕЦМ під керівництвом ректора – професора, доктора культурології Яковлева Олександра Вікторовича є результатом його системного підходу до управління, інноваційного мислення та невтомної щоденної праці. Він створив прекрасну родинну атмосферу в Академії, де студенти мають можливість не лише опанувати професійні навички, а й розвивати свій творчий потенціал у повній мірі, а викладачі – працювати в атмосфері творчості та родинного затишку та тепла!

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Офіційний сайт Київської муніципальної академії естрадного та циркового мистецтв. Історія. URL: <https://kmaecm.edu.ua/istoriya> (дата звернення 15.06.2025)
2. Офіційний сайт Київської муніципальної академії естрадного та циркового мистецтв. Новини. URL: <https://kmaecm.edu.ua/%f0%9f%92%99dopoky-sercze-byetsya-%f0%9f%92%9bmoya-krayina-byetsya> (дата звернення 10.06.2025)